

je na nj Agostino di Duccio. Na njegovim kipovima Bogorodica očituje se sretna sinteza ljupke francuske gotike i dražesnog stila Duccijeva prožeta zanimljivim, sasvim ličnim, značajkama majstorovim. Čuvene su njegove djevojačke biste, nastale po svoj prilici za njegova drugog boravka u Napulju. Među njima se naročito ističu one Beatrice Aragonske, kasnije žene kralja Matije Korvina, Eleonore Aragonske i Katarine Sforze. Među njegovim medaljama, kojih reversi kazuju utjecaje Pisanellove, najvažnije su one Renata Anžuskog i njegovih dviju žena, grofa Vaudemonta, Jeana Cosse, Karla Anžuskog, Louisa XI i Tribouleta, dvorskog luđaka Renatova.

Juraj Čulinović ili, kako se na svojim slikama sam potpisivao, Sclavonus Dalmaticus Squarcioni Discipulus ili Scholaris, rodio se u Skradinu između 7 prosinca 1433 i 7 prosinca 1436, ali je već zarana došao u Šibenik, gdje se u ono vrijeme mnogo radilo u svim poslovima umjetničkim. Čini se, da je Juraj učio slikati kod splitskog slikara Dujma Vuškovića, ali je on doskora pošao u Padovu, da nastavi učenje u »akademiji« čuvenoga u ono vrijeme majstora Francesca Squarciona. Osnova je njegova učenja bilo proučavanje i kopiranje antiknih umjetnina iz njegove bogate zbirke, tumačenje crteža starijih majstora, praktično poučavanje u anatomiji i perspektivi. Na osnovu svega ovoga ustanovio je Squarcione i svoj stil, koji se kazuje i u djelima njegovih učenika. Svi oni antikizirani ornamentalni oblici, što ih nalazimo u tim djelima, uzajmljeni su jednako kao što i plastično izdjeljavanje oblika iz umjetnosti Donatellove. Sve se to uzajmljuje na sasvim spoljašnji način, bez pravog shvatanja bitnosti antike. Juraj ostaje u toj »akademiji« od 1456 do 1459. U jesen 1459 vraća se u Šibenik, gdje se 1463 oženio s Jelenom, kćeri Jurja Orsinija. Mnogobrojne sačuvane isprave o Čulinoviću, koje je 1920 izdao dr. P. Kolendić, govore ponajviše o sitnim privatno-pravnim stvarima, a veoma malo o njegovu umjetničkom radu. A i one slike, za koje znamo iz isprava, da ih je izrađivao za šibensku stolnu crkvu (veliki poliptih za kapelu Didomerića i slika za porodicu Grizanića), nisu se do danas sačuvale. Juraj Čulinović umro je u Šibeniku 6 prosinca 1504. Adolfo Venturi misli, da su one slike Čulinovićeve, koje se danas nalaze u javnim i privatnim zbirkama evropskim i američkim, nastale sve od reda za njegova boravka u Padovi (1456—1459). Ovih se jedanaest slika nalazi u Berlinu, Londonu, Padovi, Parizu, Turinu i Mlecima. Venturijevo je mišljenje vjerojatno već zbog toga, što bi notarijatski arhivi šibenski, u kojima se govori i o najsitnijim stvarima, bili sačuvali bez sumnje i vijesti o tim slikama, da su one nastajale u Šibeniku samom. Sve su te slike reproducirane u monografiji A. Uvodića »Juraj Čulinović« (Giorgio Schiavone), dalmatinski slikar XV stoljeća«, Split 1933. B. Berenson